

טכנולוגיות שיקומיות ומציאות מדומה

במכוני ריפוי בעיסוק בקהילה

הלה מושהיוף, מיטל הרמת, ד"ר טלי אדמית, בתיה רון בצלאל,
רנית ארצי, יעל דביר
מנהלות תחום ריפוי בעיסוק, מערך מקצועות הבריאות

רקע

בשנים האחרונות חלה עלייה בשימוש במערכות ממוחשבות ומציאות מדומה לצורכי טיפול ושיקום, בין היתר על רקע התמודדות עם משאב אנושי מצומצם המשפיע על איכות וזמינות הטיפול.

מערכות אלו נמצאו יעילות בשיפור היכולות המוטוריות, הקוגניטיביות והתפקודיות ביחס לגישות טיפול מסורתיות. בעתות חירום שימוש במערכות אלו עשוי אף ליעל את ההתערבות הטיפולית.

במכוני ריפוי בעיסוק בקהילה במכבי שירותי בריאות הוכנסו שתי מערכות חדשניות:

- מערכת ה-RehaCom: מערכת ממוחשבת לצורך הערכה ותרגול קוגניטיבי.
- מערכת ה-VAST: מערכת מציאות מדומה לצורך תרגול מוטורי ושיפור התנועה.

המטרה

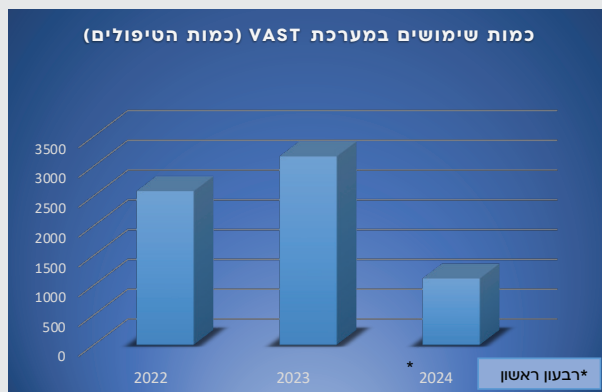
בדיקת מידת ההטמעה והשימושיות של טכנולוגיות אלו בקרב המרפאים בעיסוק.

השיטה

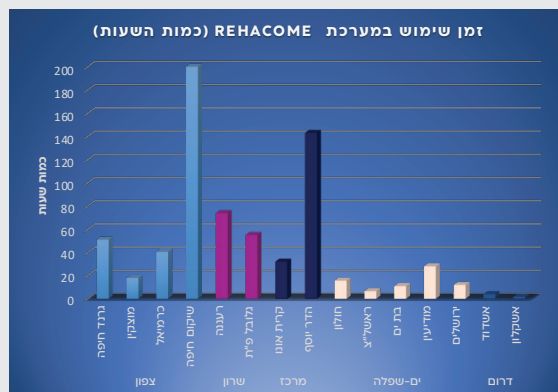
המערכות הותקנו בשמונה עשר מכוני ריפוי בעיסוק שונים ברחבי הארץ בשנת 2022. איסוף הנתונים על כמות שעות הטיפול במערכת ה-RehaCom וכמות הטיפולים שבוצעו במערכת ה-VAST בין השנים ינואר 2022 ועד אפריל 2024 נשאבה מתוך המערכות עצמם.

תוצאות

במערכת ה-VAST נצפתה עלייה מתמדת בכמות הטיפולים בין השנים 2022 (2581 טיפולים) לבין 2023 (3165 טיפולים), כאשר עד אפריל 2024 נעשו כ-1116 טיפולים

במערכת ה-RehaCom ממוצע כמות שעות הטיפול בכל המכונים עמד על 57 שעות (סטיית תקן 63 שעות), כאשר הייתה שונות גדולה בין שעות השימוש בין המחוזות השונים

מסקנות

לאורך השנים חלה עלייה משמעותית בשימוש בטכנולוגיות במכוני הריפוי בעיסוק במכבי ברחבי הארץ, יחד עם זאת נצפתה שונות בשימושים בין המכונים בפריסה ארצית.

המלצות למחקר המשך

- ניתוח מאפייני המטפלים, המטופלים והשפעת הסביבה הגיאוגרפית והתרבותית על שימושיות גבוהה יותר.
- ניתוח המקדמים והחסמים בשימוש בטכנולוגיות, תוך התייחסות למאפייני תקופת שגרה אל מול חירום, ומציאת פתרונות להטמעתם.